

JEDNA

„Vyplázní pořádně jazyk,“ řekl štíhlý medik toho času trávící prázdniny ve funkci zdravotníka pionýrského tábora. Rozsvítil baterku a dřevěnou špachtlí lehce přimáčkli jazyk dívky s rozpálenými tvářemi a lesklýma očima zachvácenýma horečkou.

„No nazdar! To je angína jak hrom! Změř si teplotu,“ řekl a ukázal na krabičku s teploměrem ležící na stole. Dívka těžce polkla a s přivřenými víčky udělala krok ke stolu. Ve spáncích jí pulzoval rychlý tep a v krku narůstala řezavá bolestivá koule. Zasunula teploměr pod zpocenou tričku a usedla na židli. Otevřeným oknem pronikal do místnosti improvizované táborové ordinace křik z volejbalového hřiště. Polední sálající slunce dopadalo v širokém pruhu na rozpálenou dívku. Posunula židli z dosahu slunečního žáru a ztěžka vzdychla.

„To jsou hice, co,“ prohodil medik a zalistoval v sešitě s evidencí nemocných.

„Tak si tě zapíšeme. Dostaneš penicilin a půjdeš na izolaci. Ukaž, kolik jsi naměřila?“

Dívka vytáhla teploměr z podpaží a zacílila soustředěný pohled na číselný sloupec. Rtuť se vyšplhala šest dílků nad číslici třicet devět. Podala rezignovaně teploměr mladíkovi.

„Vždyť jsem to říkal. Angína v tomhle vedru, to je hnus. Dám

ti něco proti horečce. Ale ten penicilin brzy zabere, neboj. Každých šest hodin dvě tablety,“ dodal a strčil jí do ruky krabičky s léky.

„Děkuji,“ zachraptěla a vstala.

„Ještě jméno. Musím tě zaevidovat. Ty jsi tady praktikantka?“

„Ano. Jsem u šestého oddílu. Jmenuji se Erna Elmannová. Zajdu si do stanu pro věci a hned se vrátím.“

„Jo, a řekni službě, aby ti donesli čaj z kuchyně. Nesmíš nic studenýho, jasný?“ zvolal medik za odcházející dívkou.

Sedmnáctiletá Erna Elmannová si na pionýrském táboře v Olešné na Plzeňsku poprvé vyzkoušela, jaké to je, když má člověk na starost dvacet devítiletých školaček. Pionýrský tábor absolvovala v dětství mnohokrát. Rodiče ji posílali o prázdninách na tři týdny do přírody, aby se, jak říkali, nadýchala čerstvého vzduchu a změnila na čas prostředí. Ideologický podtext pionýrské organizace se u Elmannových nebral vážně. Dětský entuziasmus pionýrky Ernu brzy opustil, protože s přibývajícím věkem pochopila, že všichni na táborovém nástupišti hrají společnou hru na pionýrský tábor s jistou dávkou nadsázky a humoru. Velkoměstské dívky se ostatně romantika letních táborů zdála příjemným zpestřením prázdnin.

První týden ve funkci praktikantky 6. oddílu proběhl v příjemné náladě a bez obtíží. Erna s oddílovou vedoucí, o pět let starší kadeřnicí Janou, vytvořila zakrátko z dvaceti devítiletých holčiček stále zpívající družinu. Jana zkoušela na Erně i dětech různé účesové kreace, na pořad přišly i ruční práce, háčkování a šití na panenky. Začala i vzrušující příprava masek na táborový karneval. Červencová vedra vydatně pomáhala letním radovánkám. Děti celé dny trávily v lese, u Berounky na loukách hýřících barvami a vonících heřmánkem. Erna odeslala rodičům nadšený dopis. Všechno klapě, máme se skvěle. Nečekaný zlom narušil idylku právě den poté, co si začala pochvalovat, jak se děti v oddílu pěkně šžily. Letní romantiku rázem zlikvi-

dovala ranní nevolnost a změť žilettek v oteklém hrtanu. Tak, z toho kouká jasně izolace, pomyslela si znechuceně a šla oznámit Janě, že se asi nevyhne táborovému felčarovi.

Natáhla pyžamo na rozpálené tělo třesoucí se záchvaty zimnice a vlezla do postele. Čas se líně vlekl, jako by se rozhodl prodlužovat bolestivé bdění do nekonečna. Hlasy doléhající zvenčí se jí zabodávaly do hlavy. Toužila po úplném tichu. Cítila, že navzdory nevolnosti a únavě se jí asi nepodaří usnout. Zavřela oči. Zhnusení z horečnaté nemoci se odreagovává stěží. Přesto však věděla, jak nasměrovat mysl, aby do ní rychle vplul jistý pocit. Dostavil se. Byl s ní ostatně v okamžicích ztišení neustále. Teď se mu mohla oddat zcela nerušeně. Stav, který si záměrně navozovala při každé příležitosti, se nazýval jednoduše: čekání. Její čekání bylo okořeněno speciální touhou, netrpělivostí i rozličnými obavami. Celá ta směsice udržovala dívku stále v podvědomé ostražitosti. Čekání se blouznivě prokousávalo horečnatou myslí, ale ani teď se mu Erna nebránila. Už přes dva měsíce hrála v představách tichou hru na otázky a odpovědi. Sama otázky kladla a pak roztočila kaleidoskop představ, v nichž dosazovala různé možnosti odpovědí. Odstartovala v sobě vzrušující životní kapitolu, na jejímž začátku stála tlustá poštovní zásilka. Obsahovala dva dopisy. První byl určen oblastnímu sovětu Moskevské oblasti. Žádala v něm sovětský úřad o pomoc při předání druhého dopisu, který byl uložen spolu s fotografií v křídově bílé, podlouhlé obálce, nadepsané úhlednou azbukou. Adresát Dmitrij Elmann, Pavlovská Sloboda, Moskevská oblast. S bušícím srdcem odeslala doporučeně dopis s mimořádným posláním a od té chvíle čekala.

Po hodině začal účinkovat acylpyrin a bolest nepatrně otupěla. Kdosi zaklepal na dveře.

„Služba! Nesu poštu. Ty jsi Elmannová, že,“ řekl vytáhlý kluk s rudým šátkem okolo krku.

„Jo, dej mi to sem na stolek!“

Posadila se, sjela rychlým pohledem silnější zásilku a ihned prudce spustila nohy z postele. Poznala okamžitě velké oválné písmo Heleny Tomečkové. Vzala dopis do rukou a na pár vteřin přivřela zarudlá víčka. Prsty ohmatávaly nervózně papír obálky a snažily se vypátrat, co je v jejích útrokách. Na čele vyrazily drobné perličky potu a dech se zrychlil. Opatrně natrhla jeden růžek a prostrčila špičku prstu dovnitř. Jediným trhnutím zlikvidovala vzrůstající napětí. Vytáhla složený list spolu s další cizokrajnou obálkou. Rozčileně četla na předtištěných linkách azbukou psanou adresu. Pod vyznačenou čarou se drobným úhledným písmem jasně rýsoval odesílatel Dmitrij K. Elmann, Oněžská ulice 24, byt 18. Moskva.

Erna rozčilením ztratila schopnost ovládat myšlenky. Jediné, co si uvědomovala, byla obava, že by mohla obálka skrývat nějaké zamítavé stanovisko, něco negativního, s čím by se těžko vypořádala. Rozhodla se, že ji ještě chvíli neotevře, přestože jen stěží odolávala. Rychle přečetla složený list papíru popsaný Heleninou rukou a odložila ho na stolek. Na vteřinu zadržela dech a konečně uchopila zpocenými prsty dopis dekorovaný potisky a popsaný azbukou. Prosím tě, všemohoucí Bože, ať je to všechno, jak si přeji, ať je to tak krásné jako moje představa. Ztěžka polkla. Oteklý hrtan zabolet, ale bylo jí to jedno. Veškeré soustředění patřilo cizokrajné obálce. Roztřesenou rukou ji přejela, jako by ji zaklínala. Vesmír se zastavil a kouzelné „ted“ dostalo skutečný obsah. Mezi dvěma hustě popsanými listy nahmatala fotografii. Srdce se rázem přemístilo do vařícího krku a divoce bušilo do jeho stěn jako zvon oznamující zázrak. Do očí se nezadržitelně draly slzy.

Z nevelkého černobílého obrázku na ni hleděl mladý muž. Seděl uvolněně na zemi, zády opřený o stěnu. Fotografie byla amatérsky vyrobená, tmavá, ale mladíkova tvář byla zřetelná. Erna se ponořila do portrétu jako chirurg analyzující rentgenový snímek. Do očí se jí zpřímá díval hezký muž. Vážný, přemýš-

livý pohled, klenuté čelo, rámované hustými, tmavými vlasy, sčesanými ke straně, štíhlý nos s výraznou kresbou chřípí a v pevné kontuře tvarované nevelké, ale plné rty. Partie obličejového oválu tvořily oduševnělý celek, z něhož vyzařovaly inteligence, pevnost a vnitřní originalita. Portrét se lehce chvěl v dívčině zpoceně dlani. Z očí se jí nepřestávaly řinout přívaly slz, až se v jejich vlnobití začal drobný snímek topit, jako by pomíjel chvilkový přelud. Musela obrázek odložit a utřít si obličej ručníkem. Cítila, jak jí opět rotuje oteklou hlavou bolest, ale nyní ji přijímala takřka s radostnou pokorou. Konečně se trochu uklidnila. Narovнала dopis na kolenou a začala číst.

„Buď zdráva, drahá sestro Erno! Píše ti tvůj bratr Dmitrij. Jsi prostě chlapík, že jsi napsala. Vždyť já jsem o tvé existenci vůbec nevěděl. Moje matka mi často vyprávěla o otci. Doma chráníme několik jeho fotografií. Já sám si jej pamatuji jen zcela matně. Bylo to v Praze, v nějakém oficiálním prostředí, bylo mi tenkrát osm. Matka mi vyprávěla, že jsme se museli vrátit, protože situace ve vaší i naší zemi nedovolila, abychom žili s otcem společně. Myslel jsem, že otec žije celá léta v Praze sám a nesmí za námi. Napiš mi o něm všechno, velmi mne zajímá, jak se mu daří, jak žije. Hraje ještě na akordeon? Na jedné fotografii z fronty je s akordeonem. Matka často vyprávěla, jak krásně hrával.“

Erna tajila dech, hltavě pokračovala ve čtení a s každou další větou si připomínala obličej muže, který dal život všem těm cizím slovům. Azbukou psané řádky měly konkrétního pisatele, jehož hlas neznala. Ale ruština, která byla jeho mateřštinou, zněla v Erniných představách jako záplava měkkého mužského vyprávění.

„Pevně tě objímám. Tvůj bratr Dmitrij,“ stálo na konci dvojlistu. Erna se přestala snažit přemáhat dojetí. Pocit štěstí se jí v těle proměnil v horečnatou třasavku. „Mám bratra! Mám v Rusku krásného bratra,“ opakovala šeptem mezi vzlyky a nechávala se drtit ozvěnou těch magických vět.